11. 1.Aldatıcı reklam

BASINA VE KAMUOYUNA AÇIKLAMA

Büyük bela nükleer santraller ile ilgili olarak toplumda ciddi bir yarılma varken üstüne üstlük bu konuda hukuksuz , izansız , insana ters , doğaya ters , aldatıcı , reklam görünce Bakanlıktan ve Kuruldan müdahale , müeyyide talep ettik .Meğer daha önce bizden hızlı dikkat çekenler olmuş. Onlara kurul kararı tebliğ edilmiş ,muhtemelen dava açmamışlar.'' Diyordum ya Meğer açmışlar iyi insanlar… Ankara 3.iadre mahkemesinde 15.6.2016 tve 2015/2872 esas ile ipğtal bile ettirmişler.

Ama Gümrük bakanlığı hem temyiz etmiş hem toplanıp mahkeme kararına uyuyo gibi yapıp tekrar aynı kararı vermişler. Herkes müdahil olsa amma güzel olur becerilir bile…

BASIN MENSUPLARINI DUYARLILIĞA DAVET EDERİZ.

AV SENİH ÖZAY

STJ AV AHU TAHMİLCİ

11.2.Salda Gölü dilekçe

SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞINA ANKARA

KONU

Tarafımızdan Akkuyu Nükleer Güç Santrali A.Ş tarafından muhtelif mecralarda yayınlanan reklamların ilgili mevzuata aykırılık teşkil ettiği iddiası ile gereğinin yapılması talep edilerek Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'na başvuruda bulunulmuştur.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ilgili dilekçeye karşılık verdiği cevap dilekçesinde ;

Bu konu ile ilgili başvuruların ,

Reklam Kurulu'nun 11.08.2015tarihli ve 239 sayılı toplantısında görüşüldüğü , sözü edilen reklamların 6502 sayılı Kanun ' un 61. maddesine aykırılık teşkil etmediği yönünde üyelerin oy çokluğu ile karar verdiği belirtilmiştir.

AÇIKLAMALAR

1-31 Mart 2015 tarihi itibariyle çeşitli televizyon kanallarında,

radyolarda ve internet sitelerinde yayımlanan reklam filmleri ile reklam

panolarında yayımlanan afişler aracılığıyla çalışmalarına başlanmış olan

Akkuyu nükleer enerji santralinin ve Türkiye için yeni bir enerji türü olan

nükleer enerjinin tanıtımı yapılmıştır.

2-Bu şikayetlere istinaden Reklam Kurulu, 11 Ağustos 2015 tarihli toplantısında, şikayet konusu reklamların 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a aykırı olmadığına karar vererek, başvuruyu esastan reddetmiştir

3-6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 61.maddesinin birinci fıkrasında ve Ticari Reklam ve Haksız Ticari UygulamalarYönetmeliği'nin 4. maddesinin (n) bendinde ticari reklam,

"ticaret, iş, zanaat veya bir meslekle bağlantılı olarak, bir mal veya

hizmetin satışını ya da kiralanmasını sağlamak, hedef kitleyi oluşturanları

bilgilendirmek veya ikna etmek amacıyla reklam verenler tarafından

herhangi bir mecrada yazılı, görsel, işitsel ve benzeri yollarla

gerçekleştirilen pazarlama iletişimi niteliğindeki duyurular" olarak

tanımlanmıştır

Sözkonusu reklamda Akkuyu nükleer enerji santralinin , nükleer enerjinin tanıtımı ve böylece hedef kitlenin bilgilendirilmesi ,nükleer enerji kullanımına ikna edilmesi amaçlanmaktadır. Bu nedenle Akkuyu Nükleer Santral reklamı, ticari reklam olarak değerlendirilmelidir.

Reklam Kurulu kararındaki ''reklamların 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a aykırı olmadığı görüş ve kanaatine varılmıştır"

ifadesinden reklamların ticari reklam olarak değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliği'nin 17.

maddesinde çevreye ilişkin beyanlar içeren reklamlar özel olarak

düzenlenmiştir.

a)Reklamlarda; çevresel işaret, sembol ve onaylar tüketicileri aldatıcı şekilde kullanılması yasaklanmıştır.

b)Reklamlarda, çevresel etki konusunda sadece akademik kuruluşlarca kabul görmüş bilimsel çalışmalara dayalı bilimsel bulguların kullanılmasına izin verilmiştir.

c)Enerji etiketlemesi zorunlu olan malların reklamlarında enerji verimliliğine veya fiyata dair bilgilerin yer alması durumunda, ilgili malın enerji verimliliği sınıfının belirtilmesi zorunlu kılınmıştır.

Çevreye ilişkin beyanlar içeren reklamların özel olarak düzenlenmesi dayanağını çevre hakkında bulmaktadır. Çevre hakkı,

insanın temel haklarından biri olarak kabul edilmektedir.

1982 Anayasası'nın 56. maddesi uyarınca

"herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir ve çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek, devletin ve vatandaşların ödevidir.

Yönetmeliğin 17. maddesi de çevre hakkı ile birlikte düşünülerek uygulanması, çevreye ilişkin beyanlar içeren reklamların da herhangi bir yanıltıcı, aldatıcı veya istismar edici nitelik taşımaması gerekir.

4-Yönetmeliğin çevreye ilişkin beyanlar içeren reklamlara ilişkin 17.

maddesinin 1. fıkrası uyarınca "Reklamlar, tüketicilerin çevre

konusundaki duyarlılığını ya da bu alandaki olası bilgi eksikliğini istismar

edecek biçimde yapılamaz.”

Burada yasaklanan unsur reklamın yanıltıcı veya aldatıcı ifadeler içermesinden çok tüketicilerin karar verme sürecine duygularını

etkilemek yoluyla müdahale edilmesidir.

Çevreye ilişkin beyan içeren reklamlar için getirilen düzenleme

daha kapsamlıdır. Tüketicilerin çevre konusundaki duyarlılıklarını ,tüketicinin olası bilgi eksikliğini istismar eden yani tüketiciyi aldatan veya aldatma ihtimali bulunanreklamlar yasaklanmıştır.

Reklamın hitap ettiği makul bilgi ve dikkat seviyesindeki tüketiciyi

aldatan veya aldatma ihtimali bulunan reklamlar bakımından, çevre riski

içeren ürün ve hizmetlerin tanıtılmasına ilişkin reklamlarda, bu hususların özel olarak belirtilmesi gerekir. bu risklerden hiç bahsedilmemesi, tüketicide söz konusu ürün veya hizmetin herhangi bir risk taşımadığı algısını yaratır.

5-Akkuyu nükleer enerji santralini ve nükleer enerjiyi tanıtmayı amaçlayan reklam filmlerinde ve afişlerinde olası çevre risklerden hiç bahsedilmemiştir.

6-Akkuyu enerji santralinin reklam filminde “daha çok aydınlık için''

ifadesi kullanılarak nükleer enerjinin verimliliğinden söz edilirken olası risklerden hiç bahsedilmemiştir.

Nükleer enerji üreten santraller, olağan faaliyetleri sırasında çevreye ve insanlara diğer enerji türlerine oranla daha az zarar veriyor olsa da. Olası bir kaza durumunda, çevrenin ve insan sağlığının uğrayacağı zararlar diğer enerji türlerine göre oldukça fazladır.

7-Akkuyu nükleer santralinin reklamlarında nükleer enerjinin ve nükleer santrallerin insan sağlığı ve çevre üzerindeki etkilerine dair bilgi verilmemiş , uyarıda bulunulmamıştır.Adeta nükleer enerji santrallerinin

insan sağlığına ve çevreye hiç bir etkisi olmadığı algısı yaratılmak

istenmiştir.

Tüm reklam filmlerinde ve afişlerde yer alan "Akkuyu Nükleer"logosunda bir atom parçası sembolü, yeşil bir yaprak dalı sembolü ile birleştirilerek tüketicilerde çevre dostu algısı yaratılmaya çalışılmıştır. Renk seçiminde yeşilin kullanılması da aynı algıyı yaratmaya yöneliktir.

8-Çevre etkileri bulunan ürün ve hizmetlerin tanıtımında, söz konusu

etkilere ilişkin tüketicinin ne şekilde bilgilendirileceği hususu da

Yönetmeliğin 17. maddesinin 2. ve 3. fıkralarında düzenlenmiştir.

İlgili maddenin 2. fıkrası uyarınca,

"reklamlarda; çevresel işaret,sembol ve onaylar tüketicileri aldatıcı şekilde kullanılamaz."

3. fıkra düzenlemesine göre ise

"reklamlarda, çevresel etki konusunda sadece akademik kuruluşlarca kabul görmüş bilimsel çalışmalara dayalı bilimsel bulgular ve teknik gösterimler kullanılabilir."

Akkuyu NGS Elektrik Üretim A.Ş. tarafından nükleer enerji güç

santralinin tanıtımı amacıyla açılan

http://www.gucluturkiyeninyenienerjisi.com adresli web sayfasında

"Temiz Enerji" başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

"Akkuyu Nükleer inşaatı ve faaliyet süresi boyunca çevreye zarar vermeyecek şekilde tasarlandı.

En son sistemlerin kullanılacağı Akkuyu Nükleer'de

baca yok! Dolayısıyla sera gazı salınımı da minimum seviyede kalacak.

Deniz canlılarının yaşamını olumsuz etkileyecek bir atık ya da zararlı gaz salınımı da olmayacak. Deniz suyunda ısınma olmayacağı için Caretta Carettalar ve Akdeniz Fokları güvende olacak.

Nükleer atıkların çevreye sızması engellenecek, atıklar güvenli bir şekilde depolanacak."

Doğruluğu böylesine tartışmalı bilgilerin, sözkonusu web sayfasında yayımlanması tüketicilerin bu konudaki bilgi eksikliğini istismar etmekte, onların eksik ve dolayısıyla yanlış bilgilenmelerine sebep olmaktadır. Bu durum tüketiciyi yanıltıcıdır ve 3. fıkra düzenlemesine aykırıdır.

9-Akkuyu nükleer enerji santrallerinin reklamlarında tüketicilere nükleer enerjinin çevresel etkilerine ilişkin bilgi verilmemiş olması nedeniyle bu reklamlar Yönetmeliğin 17.maddesine aykırıdır. Reklam Kurulu'nun anılan reklamların 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a aykırı olmadığı yönündeki kararı yerinde değildir.

10-Akkuyu NGS Elektrik Üretim A.Ş. tarafından verilen reklam filmlerinde ve afişlerde

"Güçlü Türkiye'nin Yeni Enerjisi: Akkuyu Nükleer" sloganıyla projenin milliliği ön plana çıkarılmaktadır. Bu husus özellikle

"Türkiye tarihinin en büyük yatırımını gerçekleştiriyor, enerji de dışa bağımlı olmaktan kurtuluyor. Bu gurur Türkiye'nin, bu yatırımhepimizin."

ifadesi ile vurgulanmıştır.

Ancak ;

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti'nde Akkuyu Sahası'nda Bir

Nükleer Güç Santralinin Tesisine ve İşletilmesine Dair İşbirliğine İlişkin Anlaşma'nın ("Akkuyu Anlaşması") 21 5. maddesi uyarınca Akkuyu nükleer güç santralini işletecek olan Akkuyu NGS Elektrik Üretim A.Ş.'nin çoğunluk payı dolaylı olarak Rus nükleer enerji şirketi olan Rosatom'a aittir.

Bu nedenle, söz konusu reklamlarda milli değerlerin ön plana çıkarılması ve yatırımın Türkiye'nin yatırımı olarak yansıtılması aldatıcı eylemdir.

Yönetmeliğin 29. Maddesi uyarınca

"Yanlış bilgi içeren veya verilen bilgiler esasen doğru olsa bile sunuluşuna dair bütün koşullar değerlendirildiğinde, ortalama tüketiciyi aldatan ya da aldatmaya elverişli olan ve bu suretle tüketicinin normal şartlar altında taraf olmayacağı bir hukuki işleme taraf olmasına yol açan ya da yol açma olasılığı bulunan ticari uygulamalar aldatıcı olarak kabul edilir.

reklam filminde geçen "Türkiye tarihinin en büyük yatırımını gerçekleştiriyor, enerji de dışa bağımlı olmaktan kurtuluyor. Bu gurur Türkiye'nin, bu yatırım hepimizin." mesajı, tüketicilerde nükleer enerji santralinin bir Türk şirketine ait olduğu izlenimi bırakmaktadır.

Oysaki, yukarıda da açıklandığı üzere,

AkkuyuNGS Elektrik Üretim A.Ş. dolaylı olarak Rus nükleer enerji şirketi olan Rosatom'un hakimiyetindedir.Tüketiciler ticari uygulamada bulunan şirkete ilişkin yanlış şekilde bilgilendirilmektedir.

Ayrıca,

Rus yatırımı olan Akkuyu NGS Elektrik Üretim A.Ş.'nin söz konusu reklamlarında Türkiye Cumhuriyeti'nin milli unsurları kullanması, Yönetmeliğin 11. maddesi çerçevesinde itibardan haksız yararlanma teşkil etmektedir. Çünkü ,reklamlarda Türk devletinin

bayrağı ve milli unsurları kullanılarak tüketiciler hem yanıltılmakta, hem

de milli duyguları istismar edilmektedir.

11- Çevresel riskler içeren ürün ve hizmetlere ilişkin reklamlarda bireylerin çevre hakkı ve kamu menfaati ön plana çıkar.Bu nedenle; tüketicilerin olası risklere karşı eksiksiz bilgilendirilmesi,

söz konusu risklere ilişkin uyarıda bulunulması gerekir.

Tüketicilerin çevresel risklere ilişkin bilgilendirilmemesi;

tüketicide söz konusu ürün veya hizmetin herhangi bir risk taşımadığı

algısı yaratacaktır.

Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliği'nin çevreye ilişkin beyan içeren reklamları düzenlediği 17. maddesinin de bu çerçevede değerlendirilmesi gerekir.

12-Söz konusu şirket Anonim şirket vasıflı bir ticari şirket olmakla

A)Tüketicinin Korunması Yasasına

B)14.06.2003 tarih 25318 sayılı resmi gazetede yer alan Ticari Reklam ve İlanlara ilişkin İlkeler ve Uygulama Esaslarına Dair Yönetmelik

C)Ticari Reklam ve İlanlara İlişkin ve Uygulama Esaslarına Dair Tebliğ e

uygun hareket etmek zorundadır.

İlgili afiş ve reklamlarda;

Daha ileri için

Daha çok öğrenme için

Daha çok kazanma için

Daha güçlü olmak için

Daha çok üretmek için

Daha çok yükselmek için

Daha fazlasını başarmak için

Daha çok aydınlık için

Tarihin en büyük yatırımı

Enerji ve dışa bağımlı olmaktan kuruluyor

Bu kurum Türkiye nin

Yatırım hepimizin

Güçlü Türkiye nin Yeni Enerjisi

cümleleri kullanılmıştır.

Yukarıda bahsedilen üç yasa incelendiğinde ;

TTK REKLAM VE İLANLAR

Ticari reklam ve ilânların kanunlara, Reklam Kurulunca belirlenen ilkelere, genel ahlaka, kamu düzenine, kişilik haklarına uygun, dürüst ve doğru olmaları esastır.

REKLAM TEBLİĞİ

Reklamlar , tüketicinin çevre konusundaki duyarlılığını ya da bu alandaki olası bilgi eksikliklerini istismar edecek biçimde yapılamaz. demektedir.

TİCARİ REKLAM YÖNETMELİĞİNDE ise şu hükümler yer almaktadır.

MADDE 5 – Reklamlar;

a) Genel ahlak kurallarına aykırı ifade ya da görüntüler içeremez.

b) Kamu sağlığını bozucu nitelikte olamaz.

c) Kamu düzenini bozan, şiddet hareketleri ile yasadışı veya kınanacak davranışlara yol açan, göz yuman, bu davranışları özendiren veya destekleyen unsurlar içeremez.

e) İnsan onuru ve kişilik haklarını zedeleyici biçimde yapılamaz.

Doğruluk ve dürüstlük

MADDE 7 –

1-Reklamlar doğru ve dürüst olmalıdır.

3-Reklamlar, ortalama tüketicinin algılama düzeyi ile reklamın tüketici üzerindeki olası etkisi göz önünde bulundurularak hazırlanmalıdır.

4-Reklamlar, tüketicinin güvenini kötüye kullanamaz ya da onun tecrübe ve bilgi eksikliklerini istismar edemez.

5-Reklamlar hiçbir konuda tüketiciyi doğrudan veya dolaylı olarak yanıltabilecek ifade ya da görüntüler içeremez.

12-Nükleer santrallerin çevreye ve insan sağlığına olan zararları defalarca tespit edilmiş ,nükleer enerji santrallerinde kullanılan yöntem ve teknolojinin insan sağlığı için, yöredeki zirai ürünler için , yabani hayvanlar tehlike oluşturacağı defalarca bilimsel raporlarla dile getirilmişken ; söz konusu afiş ve reklamlarda yukarıda belirtilen ifadelerin kullanılmış olması nedeniyle belirtien yasa hükümlerine aykırı hareket edilmiştir.

13- Nükleer santraller ile enerji elde etme konusu çok uzun bir zamandır ülke gündemindedir.reklam yönetmeliği reklamı yayınlayacak olan yayıncı kuruluşun da reklam içeriğinin yasal hükümlerine aykırılık taşımamasıkonusunda duyarlı olmasını , aksi halde sorumluluğunun olacağını belirtmektedir.Bu nedenle tüm yayın organlarının dikkatli olması gerekmektedir.

14- Acıklanan nedenlerle Tüketicinin Korunması Kanunu , Reklam Yönetmeliği ne tamamen aykırı kişilik hakları ve onuruna saldırı içeren , kamu düzenini hiçe sayan, Türk Yargısını hiçe sayan , toplumda infial yaratacak nitelikteki reklam hakkında gerekli yasal soruşturmanın yapılarak gerekli para cezalarının verilmesine , şirkete

ait Sermaye tescili ve izin belgelerinin iptaline , konusu suç teşkil eden eylem ve fiiller hakkında resen cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunulmasına karar verilmesini talep eder sonuç hakkında tarafımıza bilgi verilmesini talep yollu dilekçemize verilen yanıtta yer alan 11.08.2015 tarihli ve 239 sayılı kurum kararının tarafımıza tebliğini talep ederiz.

AV SENİH ÖZAY

AHU TAHMİLCİ

3 Salda Gölüne ‘’ ne oluyor orada ‘’ demişiz!

Kayıt No: 131539
18.11.2019 13:10:35 tarihind
Aydın ÖZKAN giden evrak kayd
yapılıştır.

TOKİ

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Toplu Konut İdaresi Başkanlığı

SAYI : 18073517.641.01/
KONU: Şikayet Başvurunuz hk.

Sn. Senih ÖZAY
Cumhuriyet Bulv. 2. Kordon No:285 Gül Apt. K:1 D:1 Alsancak-Konak/İZMİR

İlgi : TBMM Kamu Denetçiliği Kurumu'na yapmış olduğunuz 07.08.2019 tarihli şikayet başvurunuz.

TBMM Kamu Denetçiliği Kurumu'na göndermiş olduğunuz ilgide kayıtlı şikayet başvurunuz ile Salda Gölü'nün etrafına yapılabilecek herhangi bir çalışmanın Çevresel Etki Değerlendirilmesi (ÇED) raporu alınmadan yapılamayacağı, ancak ÇED raporu alınmadan ihale günü olan 31.07.2019'da "Burdur İli Yeşilova İlçesi Salda Gölü Millet Bahçesi ve Millet Bahçesine Ait Sosyal Donatılar İnşaatları ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İşi" ihalesinin kanuna aykırı olarak gerçekleştirildiği, böylesine kıymetli bir bölgede neden kanuna aykırı hareket edilerek ÇED raporu alınmadığını bir vatandaş olarak sormak istediğinizi, Salda gölü dahil TOKİ'nin ve yerel yönetimlerin onlarca millet parkı projesinin hukuksal gereklerinin vaziyetinin incelenip eksik ve zaaflar varsa tespitini talep ettiğinizi, ek olarak süreç içerisinde millet bahçesi projesiyle ilgili bölgede herhangi bir fizibilite çalışmasının yapılıp yapılmadığı, yapıldıysa bunların neler olduğunu öğrenmek istediğinizi belirtmektesiniz.

Cumhurbaşkanlığı Makamı tarafından 13.12.2018 tarihinde kamuoyuna sunulan **"İkinci 100 Günlük İcraat Programı"** kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığının eylemleri arasında "***ÇŞB-01 81 İl'e Millet Bahçelerinin Yaygınlaştırılması***" ve ***"ÇŞB-33 Kara ve Deniz Koruma Alanlarının Arttırılması kapsamında Salda Gölü, Karaburun ve Ildır Körfezinin Özel Çevre Koruma alanı olarak ilan sürecine kadar olan işlemlerin tamamlanması***" yer almaktadır.

"*Burdur İli Yeşilova İlçesi Salda Millet Bahçesi*" işinin yapılacağı alan 14.03.2019 tarih ve 824 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı İle Özel Çevre Koruma Bölgesi ilan edilerek 15.03.2019 tarih ve 30715 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır. Bu karardan önce göl ve çevresi "1. ve 2. Derece Doğal Sit Alanı" olarak belirlenmişken Salda Gölü'nün Özel Çevre Koruma (ÖÇK) alanı ilan edilmesiyle doğal sit alanları aynen geçerliliğini korumuş, eski sit alanı sınırları genişletilmiştir. Yine Gölün etrafındaki kıyı şeridinin kullanım alanı geriye çekilerek kıyı şeridinde istisna olmayacak şekilde koruma alanı ilan edilerek bu şekilde gölün doğal sit alanından daha geniş bölgesinin bütüncül olarak korunması amaçlanmıştır. Salda Gölü'nün ÖÇK bölgesi ilan edilmesi yönünde alınan bu kararla; bir yandan göl ve çevresinin bozulmadan korunması amaçlanırken diğer yandan bölgenin başta turizm kaynaklı olmak üzere yoğun insan baskısı altında kalması ve geri dönüşü mümkün olmayan çevresel sorunların engellenmesi hedeflenmiştir.

Proje çalışmalarından önce göl ve çevresi, yaşanan ziyaretçi yoğunluğu sebebiyle kıyıya kadar araçların park edildiği, her yana çöplerin saçıldığı ve etrafında düzensiz yapılaşmaların olduğu bir durumdayken bölgenin ÖÇK ilan edilmesinin ardından düzensiz yapılaşmalar kaldırılmış, çöpler toplanmaya başlanmış ve araç girişi yasaklanarak kontrollü ziyaretlerin

yapılması sağlanmıştır. Ayrıca Çevre ve Şehircilik Bakanlığının koordinatörlüğü ile Valilik başkanlığındaki komisyon tarafından haftada iki gün çevre ve imar kirliliğinin önlenmesi için rutin denetimler gerçekleştirilerek göl ve havzasının korunması ve mevcut tahribatın bir daha yaşanmaması için çalışmalar sürdürülmektedir.

Bölgeye yapılması planlanan projeler, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü koordinesinde ve İdaremiz (TOKİ) işbirliğiyle tüm bölgesel şartlar ve hassasiyetler gözetilerek tasarlanmıştır.

Cumhurbaşkanlığı Hükumet sisteminin "İkinci 100 Günlük İcraat Programı" uyarınca T.C. Çevre Ve Şehircilik Bakanlığı Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü'nce *"Burdur İli, Yeşilova İlçesi, Kayadibi Mahallesinde sınırları yazı eki krokide işaretli, 4034, 4035, 4036, 4037, 4038 sayılı parsellerden oluşan alanın Millet Bahçesi olarak düzenlenmesinin uygun görüldüğü belirtilmiş olup, söz konusu çalışmaya ilişkin iş ve işlemlerin TOKİ Başkanlığınca yürütülmesi"* istenmiştir.

Bu doğrultuda söz konusu işe ait Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü ile İdaremiz tarafından hazırlanan plan, proje ve mahal listeleri çerçevesinde oluşturulan ihale dokümanları İdaremize iletilerek işe ait ihalenin yapılması talep edilmiş, talep yazısı gereği ihale 4734 sayılı Kanun'un 19 uncu maddesine göre Açık İhale Usulü ile 31.07.2019 tarihinde yapılmıştır.

İdaremiz 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na tabi olup, tüm ihaleler; 4734 sayılı Kanun ve ikincil mevzuatta belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yürütülmektedir. Yine tüm işlemler aynı Kanun'un **"Temel İlkeler"** başlıklı 5 inci maddesinde yer alan **"Saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur."** hükmü doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun **"Temel İlkeler"** başlıklı 5 inci maddesinin 6 ncı fıkrasında;

"(Değişik altıncı fıkra: 30/7/2003-4964/4 md.) *İlgili mevzuatı gereğince Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) raporu gerekli olan işlerde ihaleye çıkılabilmesi için ÇED olumlu belgesinin alınmış olması zorunludur. Ancak, doğal afetlere bağlı olarak acilen ihale edilecek yapım işlerinde ÇED raporu aranmaz."* hükmü,

Yine aynı Kanunun **"Uygulanmayacak Hükümler"** başlıklı 68 inci maddesinin (c) bendinde; ***"2985 sayılı Toplu Konut Kanunu kapsamındaki projelerde, 5 inci maddenin beşinci ve altıncı fıkraları, 62 nci maddenin (a) ve (b) bentleri ile (c) bendindeki kamulaştırma, mülkiyet, arsa temini, imar işlemleri ve uygulama projesine ilişkin şartlar aranmaksızın ihaleye çıkılabilir. Ancak, ÇED raporu zorunluluğu bulunan hallerde sözleşme imzalanmadan önce bu raporun alınması zorunludur"*** hükmü yer almaktadır.

Özetle, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi olan idarelerin Kanun kapsamında yapacakları ihalelerde uyulması gereken ilke ve kurallar ile bu ilke ve kurallara ilişkin İdaremizle ilgili (istisna) durumlar yukarıda belirtilen madde hükümlerinde düzenlenmiştir.

Nitekim Kamu Denetçiliği Kurumu'na yapılan şikâyetinizde iddia edilen ÇED raporu alınmadan yapılan ihale; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında ihale edilmiş olduğundan yine aynı Kanunun 68/c maddesi ile İdaremize tanınan istisnai yetki kapsamında ihalesi yapılmıştır. Yukarıda yer verilen hükümlerle ortaya konulduğu üzere; kanun koyucu tarafından, Toplu Konut Kanunu kapsamında yapılan işlerde, İdaremize aynı Kanun'un 68 inci maddesinin c) fıkrasında yer alan "**ÇED Belgesi**" alınmaksızın ihale yapabilme yetkisi tanınmıştır. **Bahse konu yetki şikayete konu yapım işinin ihalesinde kullanılmış olup 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa ve ilgili mevzuatlara aykırı bir durum kesinlikle söz konusu değildir.**

Yine 4734 sayılı Kanunun 68. maddesinin (c) bendi düzenlemesi uyarınca İdaremizce, *" 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu kapsamındaki projelerde, 5 inci maddenin beşinci ve **altıncı fıkraları** 62 nci maddenin (a) ve (b) bentleri ile (c) bendindeki kamulaştırma, mülkiyet, arsa temini, imar işlemleri ve uygulama projesine ilişkin şartlar aranmaksızın ihaleye çıkılabilir. **Ancak, ÇED raporu zorunluluğu bulunan hallerde sözleşme imzalanmadan önce bu raporun alınması zorunludur"*** hükmü nazara alınarak sözleşme öncesinde projenin ÇED Raporu gerektirip gerektirmediği ile ilgili Bakanlığa görüş sorulmuştur. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü'nce verilen cevap yazısında ***"Burdur İli Yeşilova İlçesi, Salda Gölü Millet Bahçesi ve Millet Bahçesine Ait Sosyal Donatılar İnşaatları İle Altyapı ve Çevre Düzenlemesi işi kapsamında yapılması planlanan üniteler ÇED Yönetmeliği'nin Ek-I (Çevresel Etki Değerlendirmesi Uygulanacak Projeler Listesi) ve Ek-2 (Seçme, Eleme Kriterleri Uygulanacak Projeler Listesi) Listelerinde yer almamaktadır"*** denilerek, söz konusu projenin ÇED raporu gerektirmediği belirtilmiştir.

Bu bağlamda 4734 sayılı Kanunun 68. maddesinin (c) bendindeki hükme istinaden ihaleye çıkılmadan önce ÇED raporu alınması zorunluluğu bulunmayıp, projenin ÇED raporu gerektirmesi durumunda da sözleşme imzalanmadan önce temin edilmesi gerekmektedir. Sözleşmenin imza aşamasına geçilmesinden önce bir diğer ifadeyle; ihale teklif inceleme ve değerlendirme aşamasındayken, Bakanlık tarafından iş kapsamında ÇED raporu gerektirmediğinin belirtilmiş olması nedeniyle ihale işlemleri yönünden ÇED raporu ile alakalı mevzuata aykırı herhangi bir durum bulunmamaktadır.

Netice itibariyle, Kamu Denetçiliği Kurumu'na yapılan şikâyetinizde bahsedilen "ÇED raporu alınmadan ihale yapıldığı" iddiası hukuki gerekçelerden yoksun olup, **"Burdur İli Yeşilova İlçesi, Salda Gölü Millet Bahçesi ve Millet Bahçesine Ait Sosyal Donatılar İnşaatları İle Altyapı ve Çevre Düzenlemesi"** işi ihalesi 4734 sayılı Kamu İhale Kanunun 68/c maddesi kapsamında Kanun ve ikincil mevzuatta belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılmıştır.

Kısaca; İdaremiz tarafından gerçekleştirilen "Burdur ili, Yeşilova ilçesi, Salda Gölü Millet Bahçesi ile Millet Bahçesine Ait Sosyal Donatılar İnşaatları ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İşi" kapsamında bulunan kullanımlar, büyüklük ve kullanımları itibariyle ÇED yönetmeliğinin ilgili listelerinde bulunmadığından ÇED yönetmeliğine tabi olmayıp buna göre ÇED süreci işletilmemiştir. 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği"nde ÇED sürecinin nasıl ve hangi projeler için işletileceği açık bir şekilde tanımlanmış olup, söz konusu yatırım ÇED Yönetmeliğinin ÇED süreci işletilecek işlerin belirlediği Ek:1 ve Ek:2 listesinde yer almamaktadır. Konuyla ilgili olarak, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirilmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü'nün görüş yazısında da Burdur ili, Yeşilova ilçesi, Salda Gölü Millet Bahçesi ile Millet Bahçesine Ait Sosyal Donatılar İnşaatları ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İşi ihalesinin yapılması planlanan üniteler dikkate alındığında ÇED Yönetmeliğinin Ek-1 ve Ek-2 listelerinde yer almadığı hususu İdaremize bildirilmiştir. Bu çerçevede; tarafınıza ait şikayet başvuru formunda dile getirilen iddiaların gerçeğe aykırı ve mesnedi bulunmadığını, dilekçenize itirazen bilgilerinize rica ederim.

Semra ÇINAR
Başkan a.
I. Hukuk Müşaviri

T.C.
BURDUR VALİLİĞİ
Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Sayı :85339437-220.99-E.10302
Konu :2019/14177 No'lu Salda Gölü Millet Bahçesi Konulu Başvuru

31.10.2019

Sayın Senih ÖZAY
(Cumhuriyet Bulvarı 2. Kordon No:285 Gül Apt. K:1 D:1 Alsancak Konak İZMİR)

İlgi : 16.09.2019 tarihli ve 2019/8488-S.13030 sayılı kararınız.

İlgi kararla, İlimiz, Yeşilova İlçesi'nde Salda Gölü Millet Bahçesi yapım işinin ÇED Raporu gerekliliği taşıyıp taşımadığının ilgili mevzuat kapsamında incelenerek gerekçeli cevabın ilgili mevzuatına atıfla başvurana ve Kurumunuza iletilmesi istenmiştir.

Bu kapsamda, konuya ilişkin Bakanlığımız ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü'nün 06.08.2019 tarihli ve E.186318 sayılı yazısı yazımız ekinde gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ve rica ederim.

e-imzalıdır
Murat ALACATLI
Çevre ve Şehircilik İl Müdürü

Ek : Bakanlığımız ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü'nün 06.08.2019 tarihli ve E.186318 sayılı yazısı. (2 sayfa)

Dağıtım:

Gereği:
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMUNA

Bilgi:
Sayın Senih ÖZAY
(Cumhuriyet Bulvarı 2. Kordon No:285 Gül Apt. K:1 D:1 Alsancak Konak İZMİR)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.
Evrak Doğrulama Kodu : AKRPHRNZTCLZDNKQKEXX Evrak Takip Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/cevre-ve-sehircilik-bakanligi
Atatürk Mah. Bülent Ecevit Blv. No:55 Merkez / BURDUR 15100 Ced ve Çevre İzinleri

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü

Sayı :38496763-220.03-E.186318
Konu :Salda Gölü Millet Bahçesi ile Millet Bahçesine Ait Sosyal Donatılar Hk.

06.08.2019

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın 06.08.2019 tarih ve E.90519 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazı ile, Burdur ili, Yeşilova ilçesi, Salda Gölü Millet Bahçesi ile Millet Bahçesine Ait Sosyal Donatı yapımına yönelik olarak proje alanını da içine alan ***Salda Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planı, 1/5000 ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım ve Uygulama İmar Planı***'nın Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanarak Bakanlık Makamı'nın 30.05.2019 gün ve 130605 sayılı Olur'u ile 1 no'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 109. maddesi uyarınca onaylandığı, 10.07.2019 tarihinden itibaren 30 gün süre ile askıya çıkarıldığı, Cumhurbaşkanlığı Makamı tarafından 13.12.2018 tarihinde kamuoyunun bilgisine sunulan "ikinci 100 Günlük İcraat Programı" çerçevesinde adı geçen taşınmazların Millet Bahçesi olarak düzenlenmesinin uygun görüldüğü ve çalışmaya ilişkin işlemlerin Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca yürütülmesinin talep edildiği, talep doğrultusunda 2 ayrı bölge halinde "Burdur İli, Yeşilova İlçesi, Salda Gölü Millet Bahçesi ile Millet Bahçesine Ait Sosyal Donatılar İnşaatları ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İşi" ihalesinin 31.07.2019 tarihinde yapıldığı ve söz konusu ihalenin iptaline yönelik olarak Isparta İdare Mahkemesi'nin 2019/938 ve 940 esas no'lu dosyalarında Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve Bakanlığımız aleyhine dava açıldığı, söz konusu dava dilekçesinin bir bölümünde projenin ÇED sürecine dahil olup olmadığı konusunun belirlenmesi gerektiği hususu yer aldığından bölgeler arası mesafesi yaklaşık 6 km. olan ve 2 bölge halinde;

1. Bölge kapsamında; millet kıraathanesi, yönetim birimi, sağlık birimi, tuvalet birimi, giyinme ve soyunma, mescit, büfe, kafe, satış birimi, cankurtaran birimi, mutfak birimi, bulaşıkhane birimi, oturma birimi, yürüyüş ve sportif amaçlı iskeleler ve foseptik yapılarından oluşan toplam 1.842,20 m² kapalı inşaat alanı ile yaklaşık 18.500 m² alanı kapsayan kamp alanı,
2. Bölge kapsamında: millet kıraathanesi, yönetim birimi, sağlık birimi, tuvalet birimi, giyinme ve soyunma, mescit, büfe birimi, kafe, satış birimi, cankurtaran birimi, oturma birimi, büyük satış birimi, ahşap yürüyüş yolları, foseptik ve su deposu yapılarından oluşan toplam 1.479,06 m² kapalı inşaat alanı,

olmak üzere tamamı ahşap yapılardan oluşan ***Burdur ili, Yeşilova ilçesi, Salda Gölü Millet Bahçesi ile Millet Bahçesine Ait Sosyal Donatılar İnşaatları ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İşi"*** ihalesininÇED Yönetmeliği kapsamında olup olmadığına ilişkin Bakanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km No:278
Çankaya /ANKARA Telefon No: (0312) 410 10 00 Faks:(0312) 419 21 92

Bilgi için:Seçkin GÜLCÜOĞLU
Mühendis
Telefon No:(312) 410 17 41

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü

Sayı : 38496763-220.03-E.186318
Konu : Salda Gölü Millet Bahçesi ile Millet Bahçesine Ait Sosyal Donatılar Hk.

06.08.2019

İlgi'de kayıtlı yazı ve ekleri 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında incelenmiş olup, ***Burdur İli, Yeşilova İlçesi, Salda Gölü Millet Bahçesi ile Millet Bahçesine Ait Sosyal Donatılar İnşaatları ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İşi*** kapsamında yapılması planlanan üniteler ÇED Yönetmeliği'nin Ek-1 (Çevresel Etki Değerlendirmesi Uygulanacak Projeler Listesi) ve Ek-2 (Seçme, Eleme Kriterleri Uygulanacak Projeler Listesi) Listeleri'nde yer almamaktadır.

Bununla birlikte, söz konusu ihale kapsamında yapılması planlanan üniteler ile ilgili olarak, 5491 sayılı Kanunla Değişik 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna istinaden yayımlanarak yürürlüğe konulan yönetmeliklerin ilgili hükümlerine uyularak, diğer mer'i mevzuat çerçevesinde gerekli izinlerin alınması, ekolojik dengenin bozulmadan çevrenin korunmasına ve geliştirilmesine yönelik tedbirlere riayet edilmesi ve yapılması planlanan ünitelerde değişiklik veya kapasite artışının planlanması durumunda Valiliğe veya Bakanlığımıza başvuru yapılması gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

e-imzalıdır
Ercan GÜLAY
Bakan a.
Genel Müdür V.

Dağıtım:

TOPLU KONUT İDARESİ BAŞKANLIĞINA
BURDUR VALİLİĞİNE
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km No:278
Çankaya /ANKARA Telefon No: (0312) 410 10 00 Faks:(0312) 419 21 92

Bilgi için:Seçkin GÜLCÜOĞLU
Mühendis
Telefon No:(312) 410 17 41